

Sygn. akt I C 56/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Świnoujściu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Trytek – Błaszak

Protokolant: Marta Korzeniewska

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2016 roku w Świnoujściu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) z siedzibą w G.

przeciwko **H. M.**

o zapłatę

I. Oddala powództwo.

II. Zasądza od powoda (...)z siedzibą w G. na rzecz pozwanej H. M. kwotę 2.417 zł (dwóch tysięcy czterystu siedemnastu złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 56/16

UZASADNIENIE

Powód (...) w G. wniósł w dniu 24 lipca 2015r. przeciwko H. M. powództwo o zapłatę kwoty 15.533,79 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 02 lutego 2013r. do dnia zapłaty, o zasądzenie zwrotu kosztów sądowych w kwocie 195 zł, zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, zasądzenie zwrot innych kosztów w kwocie 1,95 zł (prowizja e-card).

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że dochodzona wierzytelność powstała w wyniku zawarcia przez pozwaną z pierwotnym wierzycielem (...) Bank (...) S.A. umowy kredytowej, która została uruchomiona dnia 10 stycznia 2012r. Na jej podstawie bank udzielił pozwanemu kwoty 17.099,45 zł. Pozwana zobowiązała się do jej późniejszego zwrotu wraz z wynagrodzeniem dla banku (odsetki kapitałowe i prowizja). Pozwana miała wносить każdego miesiąca wpłaty w określonej z góry wysokości na poczet zaciągniętego zobowiązania. W wypadku naruszenia umowy przez pozwaną, tj. braku wpłaty pełnych rat za co najmniej dwa okresy płatności, bank mógł wypowiedzieć umowę z zachowaniem trzydziestodniowego okresu wypowiedzenia od dnia doręczenia stosownego oświadczenia banku w tym zakresie. Po dacie rozwiązania umowy całe zadłużenie pozwanej wynikające z umowy stawało się wymagalne. Pozwana zaprzestała dokonywania spłat określonych w harmonogramie w stosunku do wierzyciela pierwotnego, wobec czego powstały zaległości upoważniające bank do rozwiązania umowy. Pismem z dnia 06 grudnia 2012r. wierzyciel pierwotny wypowiedział pozwaną umowę, w związku z czym roszczenie stało się w całości wymagalne w dniu 01 lutego 2013r. W dniu 06 sierpnia 2014r. wierzyciel pierwotny sfinalizował cesję powyższej wierzytelności na rzecz powoda na podstawie art. 509 kc. Tym samym powód uzyskał legitymację procesową czynną w niniejszym postępowaniu. Pozwana została poinformowana o cesji wierzytelności. Zadłużenie z powyższego tytułu wynosi 15.533,79 zł – wartość wykorzystanego przez pozwaną do dnia 01 lutego 2013r., lecz niespłaconego do dnia złożenia pozwu, kapitału

umownego. Odsetek ustawowych od kwoty wartości przedmiotu sporu powód dochodzi od dnia następnego po dniu wymagalności roszczenia do dnia zapłaty. Podjęte przez powoda próby polubownego odzyskania należnej jemu od pozwanej kwoty okazały się bezskuteczne.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym Sąd Rejonowy Lublin - Zachód w Lublinie uwzględnił w całości żądanie pozwu.

Pozwana H. M. wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty, w którym wniosła o oddalenie powództwa w całości i o obciążenie powoda kosztami procesu. Zakwestionowała, aby była zobowiązana do zapłaty na rzecz powoda jakiegokolwiek kwoty. Podniosła też zarzut przedawnienia roszczenia.

Postanowieniem z dnia 02 listopada 2015r. Sąd Rejonowy Lublin - Zachód w Lublinie przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w Świnoujściu ze względu na skutecznie złożony sprzeciw przez pozwaną i utratę mocy w całości przez nakaz zapłaty.

W piśmie procesowym z dnia 19 listopada 2015r. powód wniósł o zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania sądowego, w tym opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, jak również opłaty manipulacyjnej uiszczonej przez powoda przy wytoczeniu powództwa w elektronicznym postępowaniu upominawczym w kwocie 1,95 zł. Wniósł też o nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności. Odnosząc się do treści sprzeciwu od nakazu zapłaty, powód podtrzymał powództwo w całości i wniósł o oddalenie zarzutów pozwanej. Podał, że wierzyciel pierwotny zobowiązał się udzielić pozwanej kredytu w kwocie 14.839,15 zł, a całkowity koszt kredytu miał wynieść 13.052,50 zł. Pozwana miała spłacać kredyt z odsetkami w 72 ratach kapitałowo-odsetkowych płatnych do 14 dnia każdego miesiąca, z terminem płatności pierwszej raty przypadającym na 14 stycznia 2012r., a ostatniej w dniu 14 stycznia 2008r. Strony uzgodniły wysokość raty na kwotę 411,74 zł, przy czym ostanía rata miała wynosić 260,84 zł. Pozwana zaniechała spłaty należności i tym samym nie wywiązała się ze swojego zobowiązania. Ostatnia zaksięgowana wpłata pozwanej w kwocie 440 zł przypadła na 03 lipca 2012r. W dniu 06 grudnia 2012r. bank wypowiedział pozwanej umowę, a data zapadalności kredytu przypadła na 01 lutego 2013r. Powód nie zgodził się z tym, że roszczenie uległo przedawnieniu, gdyż roszczenia z umowy kredytu podlegają przedawnieniu na zasadach ogólnych regulowanych przepisami Kodeksu cywilnego w art. 117-125. W niniejszej sprawie termin przedawnienia roszczenia jest trzyletni i rozpoczął swój bieg w momencie wtórnego terminu zapadalności kredytu. Jest to termin, który pozostał do spłaty danego zobowiązania licząc od dnia wypowiedzenia umowy. Powód wypowiedział przedmiotową umowę w dniu 06 grudnia 2012r., a także wyznaczył termin do ostatecznej spłaty całości zobowiązania jako 01 lutego 2013r. Bezskuteczny upływ tego terminu uprawniał powoda do wprowadzenia sprawy na forum sądowe. Roszczenie powoda uległoby przedawnieniu w dniu 01 lutego 2016r.

W piśmie procesowym z dnia 14 marca 2016r. zatytułowanym „odpowiedź na pozew” pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i o obciążenie powoda kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego pełnomocnika pozwanej według norm przepisanych.

W uzasadnieniu zakwestionowała, aby była zobowiązana do zapłaty na rzecz powoda jakiegokolwiek kwoty i z ostrożności podtrzymała także zarzut przedawnienia. Wskazała, że powód nie wykazał zasadności powództwa przede wszystkim z uwagi na fakt, iż nie udowodnił w żaden sposób, aby (...) Bank (...) S.A. wypowiedział pozwanej umowę o kredyt gotówkowy zawartą w dniu 10 stycznia 2012r. Powołując się w tym zakresie na pismo Banku z dnia 06 grudnia 2012r., w którym miało dojść do wypowiedzenia pozwanej umowy, powód nie załączył tego pisma do akt sprawy, ani też nie złożył wniosku o dopuszczenie dowodu z tego pisma. Powód nie wykazał przy tym, aby wypowiedzenie umowy zostało pozwanej doręczone. Pozwana zakwestionowała, aby w dniu 06 grudnia 2012r. (...) Bank (...) S.A. wypowiedział pozwanej przedmiotową umowę i zaprzeczyła, aby Bank wypowiedział pozwanej umowę z dnia 10 stycznia 2012r. w innym terminie. Według pozwanej, powód nie wykazał, aby przysługiwała mu względem pozwanej jakakolwiek wierzytelność, a więc nie wykazał zasadności swojego żądania zarówno co do zasady, jak i co do wysokości.

Na rozprawie pełnomocnik pozwanej podał, że gdyby przyjąć stanowisko powoda co do wymagalności roszczenia w związku z wypowiedzeniem umowy przez Bank, która to okoliczność nie została przez powoda wykazana, to roszczenie faktycznie nie przedawniłoby się. Powód nie przedkładając dokumentu w postaci wypowiedzenia umowy nie wykazał wymagalności całej należności wynikającej z umowy. Powód nie wykazał również jaki był zakres cesji wierzytelności, gdyby nawet przyjąć, że cesja nie obejmowała całej wierzytelności, tylko poszczególne raty. Dlatego pozwana zakwestionowała zasadność roszczenia, jak i jego wysokość. Z ostrożności procesowej podniosła zarzut przedawnienia rat umowy starszych aniżeli 3 lata przed wniesieniem pozwu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10 stycznia 2012r. H. M. zawarła z (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną w W. umowę o kredyt gotówkowy, na podstawie którego Bank udzielił pozwanej kredytu w kwocie 17.099,45 zł na zakup pojazdu, który miał być spłacany miesięcznie w 72 ratach, z terminem płatności pierwszej raty 14 lutego 2012r. i terminem płatności ostatniej raty 14 stycznia 2018r. Rata miała wysokość stałą 411,74 zł, poza ostatnią ratą wyrównującą, której wysokość ustalona została na kwotę 260,84 zł. Całkowita kwota do zapłaty wyniosła 29.494,38 zł.

Z umowy wynikało uprawnienie Banku do jej wypowiedzenia z ważnych powodów opisanych w umowie, między innymi w przypadku, w którym kredytobiorca nie spłacił jednej raty kredytu, po uprzednim wezwaniu kredytobiorcy do zapłaty zaległej kwoty.

(dowód: umowa kredytu z 10.01.2012r. z załącznikami – k. 37-49)

W dniu 06 sierpnia 2014r. (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. zawarł z (...) w G. umowę cesji wymagalnych wierzytelności, których wykaz znajdował się w załączniku nr (...), a w wersji elektronicznej w załączniku nr (...) do umowy. W załączniku nr (...) do umowy pod pozycją (...)wymieniona została wierzytelność Banku wobec pozwanej wynikającą z umowy z dnia 10 stycznia 2012r. na łączną kwotę 21.609,28 zł, w tym kapitał w kwocie 15.533,79 zł, odsetki umowne w kwocie 2.290,05 zł, odsetki od zadłużenia przeterminowanego w kwocie 3.785,43 zł.

(dowód: umowa cesji z 06.08.2014r. z załącznikiem nr(...) – k. 50-59)

Pismem z dnia 06 sierpnia 2014r. (...) Bank (...) S.A. zawiadomił pozwaną, iż na podstawie umowy z dnia 06 sierpnia 2014r. dokonał przelewu wierzytelności z tytułu umowy numer (...) na rzecz powoda, w związku z czym spełnienie świadczenia powinno nastąpić na rzecz aktualnego wierzyciela, czyli powoda.

(dowód: zawiadomienie pozwanej z 06.08.2014r. – k. 72)

Pismem z dnia 27 sierpnia 2014r. powód – powołując się na przelew wierzytelności z dnia 06 sierpnia 2014r. - wezwał pozwaną do spłaty zadłużenia w terminie do dnia 01 września 2014r. w łącznej kwocie 21.719,93 zł, w tym należność główną 15.533,79 zł i odsetki 6.186,14 zł.

(dowód: wezwanie do zapłaty z 27.08.2014r. – k. 71)

Kolejny raz powód wezwał pozwaną do zapłaty pismem z dnia 15 stycznia 2015r., w terminie do dnia 22 stycznia 2015r., a następnie pismem z dnia 30 marca 2015r., w terminie do dnia 09 kwietnia 2015r.

(dowód: wezwanie do zapłaty z 15.01.2015r. - k. 73-74, z 30.03.2015r. - k. 75-76)

Pismem z dnia 03 czerwca 2015r. powód poinformował pozwaną o możliwości spłaty zadłużenia na dogodnych dla pozwanej warunkach i w tym celu przesłał pozwanej formularz do wypełnienia.

(dowód: pismo powoda do pozwanej z 03.06.2015r. – k. 69-70)

Pismem z dnia 09 lipca 2015r. powód wezwał pozwaną do zapłaty w terminie ostatecznym do dnia 16 lipca 2015r., pod rygorem kierowania sprawy na drogę sądową.

(dowód: pismo powoda do pozwanej z 09.07.2015r. – k. 77-78)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się nieuzasadnione.

Swoje roszczenie wobec pozwanej H. M. powód wywodzi z umowy cesji z dnia 06 sierpnia 2014r., którą zawarł z wierzycielem pierwotnym pozwanej (...) Bankiem (...) S.A. w W. i na tej podstawie miał nabyć od Banku wierzytelność pieniężną wobec pozwanej wynikającą z umowy kredytu z dnia 10 stycznia 2012r.

W myśl art. 509 § 2 kpc w przypadku zawarcia umowy przelewu wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w tym roszczenie o zaległe odsetki. W wyniku przelewu przechodzi na nabywcę (cesjonariusza) ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi (cedentowi), który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki łączył go z dłużnikiem. Wierzytelność, jak i prawo do jej dochodzenia przechodzi na nabywcę w takim kształcie, w jakim przysługiwała cedentowi w chwili zawarcia umowy przelewu. Jednocześnie, jeżeli dłużnik banku będący kredytobiorcą nie dotrzymuje warunków udzielenia kredytu, bank może dokonać przelewu wierzytelności na rzecz funduszu sekurytyzacyjnego bez zgody zarówno tego dłużnika, jak i dłużnika banku z tytułu zabezpieczenia kredytu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2010r., IV CSK 558/09, OSNC 2010/12/168, LEX nr 602305, Biul. SN 2010/9/10, M. Pr. Bank. 2011/5/12).

W polskim systemie prawnym obowiązuje zasada, iż między stronami stosunku cywilnoprawnego obowiązek (ciężar dowodu) udowodnienia faktów mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne (art. 6 kc). Zasada kontradyktoryjności i dyspozycyjności zobowiązuje strony do wskazania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 232 kpc). Stosownie do zasady wyrażonej w art. 3 kpc, a rozwiniętej m.in. w art. 232 zd. 1 kpc, strony są obowiązane przedstawiać dowody, a rozkład ciężaru dowodu wynikający także z art. 6 kc powoduje to, że strona, która chce dochodzić roszczeń wymagających dowodzenia środkami dowodowymi, z których może skorzystać, powinna liczyć się z koniecznością przedstawienia takich dowodów, gdyż w przeciwnym razie jej powództwo może być oddalone. Zatem ten, kto powołując się na przysługujące mu prawo, żąda czegoś od innej osoby, obowiązany jest udowodnić fakty (okoliczności faktyczne) uzasadniające to żądanie, ten zaś kto odmawia uczynienia zadość żądaniu, a więc neguje uprawnienie żądającego, obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje (tak: Stanisław Dmowski, Stanisław Rudnicki „Komentarz do kodeksu cywilnego, Księga pierwsza, część ogólna”, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis).

Poza sporem pozostawała w niniejszej sprawie okoliczność zawarcia przez pozwaną z (...) Bankiem (...) S.A. umowy kredytu w dniu 10 stycznia 2012r. Pozwana nie kwestionowała też i tego, że nie dokonała spłaty całej kwoty kredytu.

Pozwana zaprzeczyła, aby umowa kredytu została jej przez Bank wypowiedziana, a w konsekwencji, aby cała należność wynikająca z umowy była wymagalna. Z § 9 umowy kredytu wynika, że termin płatności ostatniej raty kredytu przypada na 14 stycznia 2018r., a zatem zakładając, że pozwana nadal jest zobowiązana do spłaty 72 rat zgodnie z harmonogramem, w chwili orzekania pozwana powinna dokonać dopiero spłaty 50 raty. Powód nie wykazał w żaden sposób, aby wnosząc pozew w dniu 24 lipca 2015r. cała należność z umowy kredytu była wymagalna. Nie wykazał tej okoliczności także w toku procesu, pomimo zarzutu poczynionego przez pozwaną, iż nie jest zobowiązana do zapłaty na rzecz powoda. Z § 7 ust. 2a) umowy kredytu wynika, że Bank mógł wypowiedzieć umowę w sytuacji braku spłaty jednej raty przez kredytobiorcę, po uprzednim wezwaniu kredytobiorcy do zapłaty zaległej kwoty. Powód nie przedstawił jednak dokumentu w postaci wypowiedzenia umowy, ani poprzedzającego wypowiedzenie koniecznego wezwania do zapłaty brakującej raty. Skoro pozwana zaprzeczyła, aby kiedykolwiek zostało jej wysłane wypowiedzenie umowy pismem z dnia 06 grudnia 2012r., jak też w jakiegokolwiek innej dacie, obowiązkiem powódki było okoliczność

tą wykazać. Już w sprzeciwie od nakazu zapłaty w postępowaniu elektronicznym pozwana podnosiła zarzut przedawnienia, którego bieg zaczyna się od wymagalności roszczenia oraz zarzut, że nie jest zobowiązana do zapłaty na rzecz powoda jakiegokolwiek kwoty. Skoro – według powoda – wymagalność roszczenia wynikała z wypowiedzenia umowy, powinien okoliczność tą wykazać. Nie można w takiej sytuacji podzielić stanowiska powoda zawartego w piśmie procesowym z dnia 14 marca 2016r., iż powód załączył do swojego poprzedniego pisma procesowego z dnia 03 lutego 2016r. wszelkie dowody, których potrzeba powołania istniała w chwili wytoczenia powództwa, a także właściwe dla bieżącego etapu postępowania. Bieżący etap wymagał od powoda wykazania wymagalności roszczenia, a w tym celu dostarczenia Sądowi i pozwanej dokumentów potwierdzających wypowiedzenie umowy.

Podkreślić też trzeba niespójność pomiędzy twierdzeniami powoda zawartymi w pozwie a treścią umowy kredytu. W pozwie powód wskazał, że wypowiedzenie umowy kredytu mogło nastąpić przy braku wpłaty pełnych rat za co najmniej dwa okresy płatności, natomiast z umowy wynika możliwość jej wypowiedzenia w razie wystąpienia braku spłaty tylko jednej raty. Gdyby powód przedstawił kluczowy dokument, jakim jest wypowiedzenie umowy oraz dowód jego nadania pozwanej, można byłoby zapoznać się z przyczyną wypowiedzenia, a przede wszystkim ustalić, czy w ogóle doszło do wypowiedzenia umowy i czy taki dokument został do pozwanej wysłany, skoro pozwana zaprzecza, aby otrzymała w jakiegokolwiek dacie wypowiedzenie umowy. Sam powód wskazał w pozwie, że wypowiedzenie było skuteczne „z zachowaniem trzydziestodniowego okresu wypowiedzenia od dnia doręczenia stosownego oświadczenia banku w tym zakresie”. Jak sam powód wskazał, istotne jest doręczenie wypowiedzenia pozwanej, której to okoliczności powód nie wykazał.

Powód nie wykazał zatem, aby całe roszczenie wynikające z umowy, obejmujące również przyszłe raty kredytu, było wymagalne. Powód mógłby domagać się zapłaty co najwyżej zaległych rat, ale w tym zakresie – jak słusznie podniósł na rozprawie pełnomocnik pozwanej – powód musiałby wykazać, jaki był zakres cesji wierzytelności, gdyby nawet przyjąć, że cesja nie obejmowała całej wierzytelności, tylko poszczególne raty. Powód nie jest bowiem pierwotnym wierzycielem pozwanej, tylko kolejnym i nie może żądać więcej, aniżeli otrzymał w wyniku cesji wierzytelności. Nie wykazał wysokości roszczenia przy założeniu, że do wypowiedzenia umowy nie doszło.

Pozwana podniosła również zarzut przedawnienia roszczenia. Zgodnie z art. 118 kc, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Roszczenie powoda w niniejszej sprawie ulega trzyletniemu przedawnieniu, bowiem jest związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, tak przez pierwotnego wierzyciela Bank, jak i powoda. Z art. 120 § 1 zd. 1 kc wynika, że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Gdyby przyjąć za prawdziwe stanowisko powoda, że doszło do wypowiedzenia umowy i całe roszczenie wynikające z tej umowy stało się wymagalne z dniem 01 lutego 2013r., to nie uległby ono przedawnieniu, bowiem pozew wniesiony został w dniu 24 lipca 2015r. Gdyby jednak przyjąć, że do skutecznego wypowiedzenia umowy nie doszło i wymagalne są tylko poszczególne raty wynikające z harmonogramu spłaty, to przedawniłyby się tylko te, których płatność była wymagalna przed 24 lipca 2012r.

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie dokumentów przedstawionych przez powoda, które okazały się niewystarczające do uwzględnienia powództwa.

Wobec tego, że powód nie wykazał zasadności roszczenia, jak i jego wysokości, Sąd oddalił powództwo, o czym orzekł w punkcie I. sentencji wyroku.

Powód przegrał proces i zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik wyrażoną w treści art. 98 § 1 i 3 kpc powinien zwrócić pozwanej poniesione przez nią koszty procesu w wysokości 2.417 zł, na które składa się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2.400 zł w stawce minimalnej zgodnie z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity – Dz.U. z 2013r. poz. 461 ze zm.) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie II. sentencji wyroku.

SSR Agnieszka Trytek Błaszak